

Herbert Corc Vells

GÖRÜNMƏZ ADAM

Tərcüməçi:
Füzuli Əsgərli

qanun nəşriyyatı

Herbert George Wells

**THE
INVISIBLE
MAN**

Gənc ingilis alim Qriffin özünü görünməz adama çevirmək üçün kimyəvi eksperimentlər aparır. Əldə etdiyi nəticə onu sosial izolyasiya, eqoizm və təhlükəli davranışlarla üz-üzə qoyur. Əməlləri insanları qorxuya salır, ağlagəlməz fəlakətlərə səbəb olur.

Roman sadəcə fantastik macərə olmaqla kifayətlənmir, həm də insan xarakterinin qaranlıq tərəflərini araşdırır. Görünməzlik metaforası oxucuya insanın güc, nəzarət və mənəvi cavabdehlik problemlərini vizual və dramatik formada təqdim edir.

KİTABIN İÇİNDƏKİLƏR

I fəsil. Naməlum adamın peyda olması...	7
II fəsil. Mister Teddi Henfrinin ilk təəssüratı.....	15
III fəsil. Min bir şüşə qab	23
IV fəsil. Mister Kassın naməlum adamla müsahibəsi...	31
V fəsil. Vikarinin yarılmış evində oğurluq.....	41
VI fəsil. Quduzlaşmış mebel.....	45
VII fəsil. Naməlum adamın aşkar olunması	51
VIII fəsil. Yeri gəlmişkən	64
IX fəsil. Mister Tomas Marvel	65
X fəsil. Mister Marvel Aypinqdə.....	74
XI fəsil. “Faytonçu və atlar” traktirində	78
XII fəsil. Görünməz adam qəzəblənir ..	84
XIII fəsil. Mister Marvel istefa xahişi edir	92
XIV fəsil. Port-Stouda ..	96
XV fəsil. Yüyürən adam	104
XVI fəsil. “Şən kriketçilər” yeməxanasında	107
XVII fəsil. Doktor Kempin qonağı	113

XVIII fəsil. Görünməz adam yatır .	125
XIX fəsil. Bəzi əsas prinsiplər ...	131
XX fəsil. Qreyt-Portlend-stritdəki evdə	139
XXI fəsil. Oksford-stritdə.....	153
XXII fəsil. Universal mağazada ...	160
XXIII fəsil. Druri-Leyndə	168
XXIV fəsil. Baş tutmayan plan	181
XXV fəsil. Görünməz adamın təqib olunması	187
XXVI fəsil. Uikstidin qətli	191
XXVII fəsil. Mühəsirəyə alınmış evdə	197
XXVIII fəsil. Təqib edilən ovçu	210
Epiloq ..	219

BİRİNCİ FƏSİL

NAMƏLUM ADAMIN PEYDA OLMASI

Naməlum adam fevralın əvvəlində peyda oldu; həmin şaxtalı gündə külək və çovğun viyıldıyırdı – bu ilin son çovğunu idi; buna baxmayaraq o, Bremlherst dəmiryolu stansiyasından piyada gəlmişdi; qalın əlcək geymiş əlində balaca qara yol çantası tutmuşdu. O, başdan ayağa can bürünmüşdü, geniş günlüklü fətr şlyapası bütün sifətini gizlətmişdi, yalnız burnunun parıldayan ucu görünürdü; çiynləri və sinəsi elə yol çantası kimi qar içində idi. O, özünü “Faytonçu və atlar” traktirinə¹ saldı, soyuqdan və yorğunluqdan ayaqlarını zorla çəkirdi, çantasını döşəməyə tulladı.

– Buxarını qalayın! – deyər qışqırdı. – Allah xatirinə! Mənə isti otaq verin!

O, silkinib qarı üstündən yerə töküb, otaq barəsində danışmaq üçün missis Hollun arxasınca qəbul otağına keçdi. Söhbətləri qısa oldu. Naməlum adam qadının qarşısına iki soveren² atıb traktirdə yerləşdi.

¹ Traktir – keçmişdə aşxanası olan mehmanxana (tərcüməçi).

² Soveren – İngiltərədə bir funt sterlinqə bərabər qızıl pul (tərcüməçi).

Missis Holl buxarını qaladı və şəxsən özü qonağa yemək hazırlamaq üçün otağı tərk elədi. Qışda Aypinqdə kirayənişin tapmaq – özü də qiymət üçün danışmayanın biri ola, eşidilməmiş xoşbəxtlik idi və missis Holl bəxtinə düşən bu xoşbəxtliyə görə özünü ləyaqətli aparmağı qərara aldı.

Qaxac edilmiş donuz əti qızaranca, həmişə yuxulu olan Millini bir az kinayəli sözlərlə məzəmmət edəndən sonra görünür, bu onu hərəkətə gətirdi, missis Holl müsafirin otağına süfrə, qab-qacaq və stəkan apardı, bundan sonra xüsusi dəbdəbə ilə stolu hazırlamağa başladı. Buxarı çatırtı ilə yanırdı, müsafirin şlyapasını və paltosunu hələ də çıxarmaması missis Hollu heyratə gətirmişdi. O, hələ də kürəyini ona tərəf çevirərək pəncərədən yağan qara tamaşa edirdi. Əllərindən əlcəklərini çıxarmamışdı, əllərini arxasında tutmuşdu və o, deyəsən, nə barədəsə dərinə düşünürdü. Sahibə onun çiyinlərindəki qarın əriyərək xalçanın üstünə damcıladığını gördü. Missis Holl ona müraciət etdi:

– Mister, icazə verin mən sizin palto və şlyapanızı qurutmaq üçün aparıb mətbəxdən asım.

– Lazım deyil, – o, geriye çevrilmədən cavab verdi.

Sahibə elə zənn elədi ki, yaxşı eşitməyib və xahişini bir də təkrar etmək istədi.

Lakin naməlum adam başını döndərüb, çiyini üstündən ona baxdı.

– Mən onları çıxarmağı münasib bilmirəm, – dedi.

Bu vaxt traktir sahibəsi gördü ki, onun sifətini xüsusi iri göy gözlük və qalın bakenbard gizlədir.

– Yaxşı, mister, – dedi, – sizə necə rahatdırsa qoy elə də olsun. Otaq isə indi isinər.

Naməlum adam heç nə cavab vermədi və yenə də arxasını ona çevirdi. Missis Holl söhbətin baş tutmadığını görüb tələsik stolun üstünü düzəltdi və otaqdan çıxdı. Geri qayıdanda o, hələ də pəncərənin qabağında dayanmışdı, yaxalığını yuxarı qaldırmış, sifətini və qulaqlarını örtmüş şlyapasının kənarı sallanırdı, belə bükülü daş heykəl kimi dayanmışdı. Miss Holl qayğanağı və vetçinanı stolun üstünə qoyub, demək olar ki, qışqırdı:

– Səhər yeməyi hazırdı, mister!

– Təşəkkür edirəm, – deyə o, həmin dəqiqə cavab verdi, lakin sahibə çıxıb qapını örtməyincə yerindən tərpənmədi. Qadın gedəndən sonra tez dönüb stola yanaşdı.

– Oh, bu qıza nə deyim! – missis Holl söyləndi. – Mən onu unutmuşam! Astagəlin biridir! – O, özü xardalı ovmağa başladı, qeyri-adi ləng tərpəndiyinə görə Millinin arxasınca bir neçə acı söz dedi. O, özü qayğanaqla vetçinanı bişirməyə macal tapıb yemək stolunu düzəltdi, nə lazımdırsa onu elədi, Milli isə əcəb yaxşı kömək edir, qonağa xardal da qoymayıb. Axı, qonaq yenincə gəlib və görünür ki, burda qalmaq fikri var. Missis Holl deyinə-deyinə xardal qabını doldurdu və onu təmtəraqla qızılı haşiyəli qara çay sinisinə qoyub kirayənişinə apardı.

O, qapını döydü və həmin anda içəri girdi. Naməlum adam cəld hərəkət etdi və sahibə stolun altında nəsə ağ bir şeyin birdən görünüb yox olduğunu güclə seçə bildi. O, görünür, yerdən nəsə götürürdü. Traktir sahibəsi xardalı stolun üstünə qoydu və bu zaman qonağın palto və şlyapasının buxarının qabağındakı stulun üstünə qoyulduğunu gördü, buxarının polad şəbəkəsində bir cüt yaş çəkmə vardı.

Əlbəttə, şəbəkə paslana bilərdi. Missis Holl qəti addımlarla buxarıya yaxınlaşdı və etiraz doğurmayan bir tərzdə dedi:

– Düşünürəm ki, indi sizin əşyalarınızı qurutmaq üçün aparmaq olar.

– Şlyapama dəyməyin, – müsafir boğuc səsle dedi. Missis Holl geri dönəndə müsafirin oturub düz ona baxdığını gördü. Qadın gözləri bərəlməmiş və heyrətdən dili tutulmuş halda bir dəqiqə quruyub qaldı.

Müsafir sifətinin aşağı hissəsini nəşə ağ bir şeylə örtmüşdü, görünür özü ilə götürdüyü dəsmal idi, belə ki, onun ağzı və çənəsi tamam görünmürdü. Ona görə səsi də belə boğuc çıxırdı. Lakin missis Hollu heyrətə gətirən bu deyildi. Naməlum adamın alnı iri göy gözlüyünün qırağından başlayaraq ağ sarğı ilə sarınmışdı, başqa sarğı isə qulaqlarını örtmüşdü, belə ki, örtülü olmayan təkə onun çəhrayı şiş burnu idi. İlk dəfə gələndə naməlum adamın çəhrayı və parıltılı burnu necə idisə, eləcə də qalmışdı. O, astarı ağ kətdən olan tünd yaxalılıq, qəhvəyi məxmər gödəkcə geyinmişdi, gödəkcəsinin yaxalığını yuxarı qaldırmışdı. Qara qalın saçları çarpazlanmış sarğının altından pırtlayıb çıxmışdı və naməlum adama son dərəcə qərribə bir görkəm verirdi. Onun sarğı ilə sarınmış başı missis Hollu elə heyrətləndirdi ki, bu gözlənilməz vəziyyətdən yerində donub qaldı.

Müsafir dəsmalı üzündən götürmədi və yenə qəhvəyi əlcəkli əlilə onu tutaraq, tünd göy gözlüyü arxasından traktir sahibəsinə baxırdı.

– Şlyapama dəyməyin, – o, yenə anlaşılmaz səsle dəsmal arxasından dedi.